

Metsäsalapoliisit^{4H}

seikkailevat luonnossa

Ohjaajan opas

SISÄLLYSLUETTELO

Minä metsässä	4
Lähellä luontoa	8
Metsärohkeuteni	12
Pidä huolta.....	16
Kavereita luonnossa	20
Pilvisellä tai poutasäällä	24
Metsä on paras leikkikenttä	28
Metsäsuhteeni	32
Kiitos luonnolle	36
Metsäretkellä lähiluonnossa	40

4H

Teksti: Noora Uusi-Kakkuri, Sampo Juhajoki
Toimitus: Sampo Juhajoki
Kuvat: Marjaana Daily Hero
Taitto: Tiina Rinne
Paino: Grano
Suomen 4H-liitto 2021, www.4h.fi

Ohjaajalle

Kerhon tavoitteena on innostaa lapsia metsään sekä vahvistaa heidän sidettänsä suomalaiseen metsäluontoon. Metsäsalapoliiseina lapset innostuvat ja nauttivat metsäluonnosta. Kerhossa opitaan itse tehden, leikkien, havainnoiden ja kokeillen. Kerho vahvistaa lapsen metsäsuhdetta.

Metsäsalapoliisit-teema täydentyy vuosittain uusilla aiheilla, ideoilla ja näkökulmilla suomalaiseen metsään. Kerhonohtajana voit napata uusia tehtäviä kerhoon www.toptehtävät.fi.

Metsä luo hyvinvointia

Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -kerhoaineisto on kymmenen kerran teemakerho, jonka aiheena on hyvinvointi. Teemassa tarkastellaan metsän ja metsänkäytön mahdollistamaa hyvinvointia ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon rikkauden näkökulmista.

Metsäsalapoliisit retkeilevät luonnossa tutustuen suomalaisen metsän luomaan hyvinvointiin meille kaikille. Suomalainen metsähän on osa meitä kaikkia. Pistäydymme kaverin kanssa koulumatkalla lähimetsään, ihastelemme metsän siimeksessä kotkansiiptien varjossa solisevaa puroa, ihmettelemme metsäkonetta työssään, ja isän kertoma tarina lapsuuden metsäretkestä painuu mieliimme.

Lasten kanssa on innostavaa lähteä metsään kaikkina vuodenaikoina. Metsäluonnosta voi nauttia syksyllä, talvella, keväällä tai kesällä. Luonnossa liikkuminen turvallisesti ja sääolosuhteisiin varustautuminen ovat osa lapsen arjen taitoja.

Pienet tehtävät ja luonnon tarkkailu syventävät lasten omaa kokemusta metsästä. Kerhossa lapsen positiiviseen kokemukseen yhdistyy sopiva määrä tietoa ja taitoa.

Materiaalin runkona ovat 4H:n TOP-tehtävät. Jokaiseen TOP-tehtävään liittyy pohdintakysymyksiä. Kysymyksiin ei ole yksiselitteisiä oikeita vastauksia. Tärkeintä on asioiden pohdiskelu ikäkauteen sopivasti.

Materiaali soveltuu käytettäväksi laajasti erilaisten kerhojen, kurssien, leirien ja kouluyhteistyön välineenä. Kohderyhmänä ovat erityisesti pienemmät alakouluikäiset lapset.

Kenelle:
1. – 3. lk

Kerhokerrat:
10

Kerran kesto:
1,5 – 2 h

TOP 4H
Tekemällä oppii parhaiten.

Minä metsässä

Metsä on monipuolinen ja arvostettu. Metsä on 20 000 eliölajin koti, metsä työllistää yli 60 000 ihmistä, suomalainen ulkoilee luonnossa 140 kertaa vuodessa ja käy keskimäärin kerran vuodessa kansallispuistossa.

Omien tekojen vaikutusten pohtiminen on tärkeä osa Metsäsalapoliisin tehtävää. Oma teko voi katsoa aivan läheltä, miettien sen vaikutusta lähiympäristöön, tai kauempaa, katsoen kaikkien Suomen lasten tekojen vaikutusta kokonaisuutena. Oma teko voi olla piipahdus lähimetsässä, puulusikan hankkiminen osaksi retkiruokasettiä, puun taimen istuttaminen ukin metsään tai paljon muuta.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Metsäinen pukeutumisleikki

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Yhteiset pelisäännöt

(Neljä hoota ja hyviä tekoja -teema)

Kerhon aloitus

Toivota kerholaiset tervetulleiksi piirissä. Esitäydy ja kerro lyhyesti kerhosta.

Sovitetaan kerhon säännöistä eli miten kerhossa toimitaan yhdessä. Koska kerhossa vietetään paljon aikaa metsässä, keskustelkaa oikeanlaisesta pukeutumisesta sekä metsässä liikkumisesta. Sovitut säännöt kirjataan ylös.

Leikki johdattaa teemaan

Leikin nimi on: "Tervetuloa metsään!". Metsässä voi seikkailla, leikkiä, vain olla, tutkia, ihmetellä, tasapainoilla – ja vaikka mitä muuta. Leikin tavoitteena on rentouttaa ja ryhmäyttää kerholaisia joukosta yhtenäiseksi ryhmäksi.

Tärkeää leikissä on se, että jokaiselle tulee tunne, että juuri Sinä olet tervetullut metsään ja juuri sellaisena kuin olet.

1. Menkää metsään ja etsikää sopiva metsäaukea, johon voitte muodostaa piirin. Piirissä ei tarvitse olla vieruskaveria lähellä, vaan on parempi, että mahdutte liikkumaan hyvin.
2. Ohjaaja kertoo kaikille, että leikin nimi on "Tervetuloa metsään!". Leikissä jokainen lähtee kulkemaan ympäri lähiluontoa ja kun kuulee huudon "Tervetuloa metsään!", juoksee takaisin piiriin.
3. Piiriin palattuun jokainen saa esittäytyä jonain metsän olentona, mutta käyttämättä ääntä. Muut yrittävät arvata, kuka on tullut metsään. Esimerkiksi metsään on voinut tulla käärme, keijukainen tai puu.

4. Kun kaikki ovat esittäytyneet, toistetaan sama leikki muutaman kerran, joka kerta eri hahmoilla. Millaisia olentoja juuri teidän leikissänne tulee metsään?

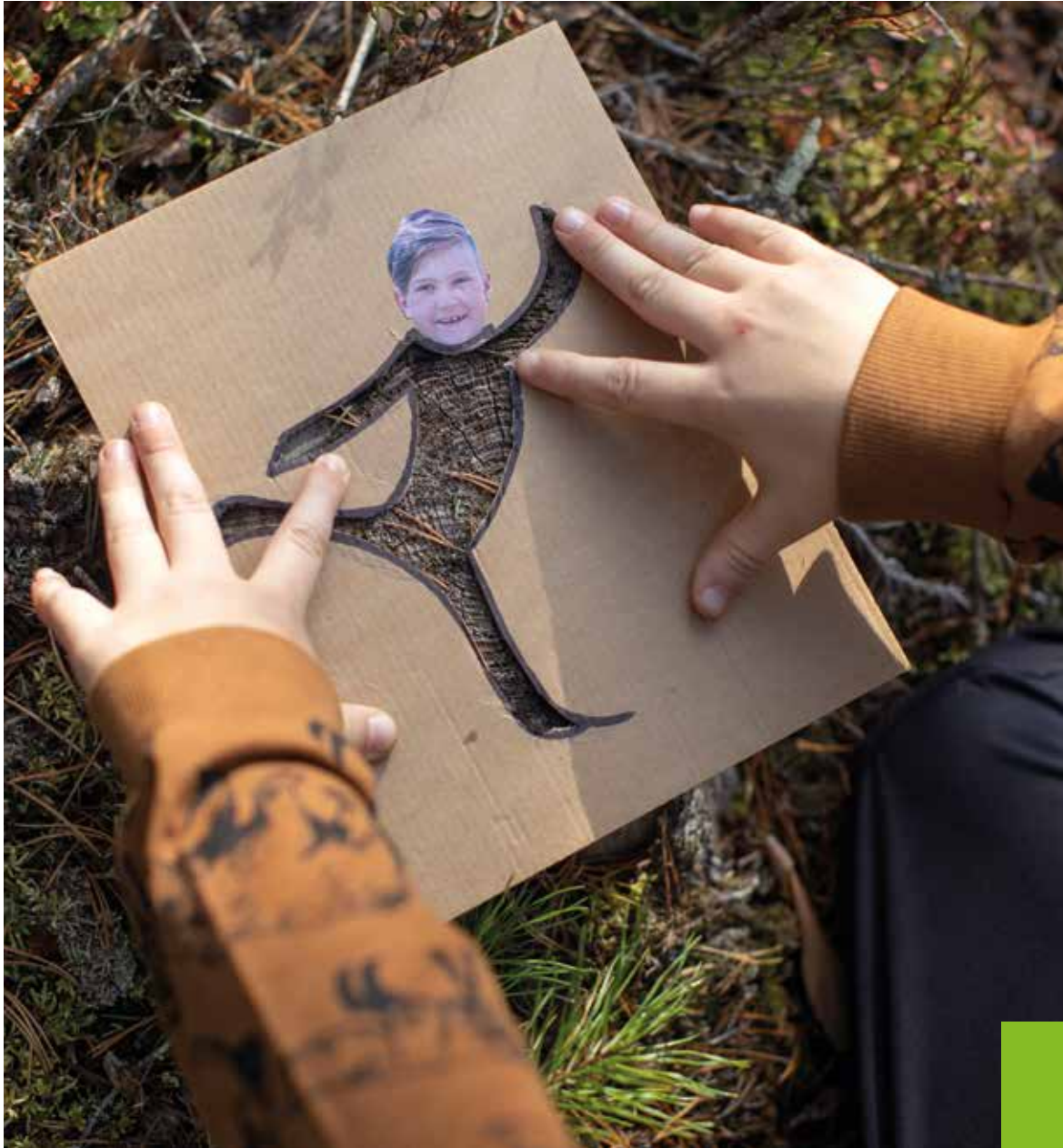
Tehdään yhdessä

Metsäisessä pukeutumisleikissä päästään kokeilemaan erilaisia metsäasuja. Askartele kerholaisten kanssa metsäiset omakuvat kerhotilassa tai ottakaa tarvikkeet ulos ja istuutukaa hetkeksi kannonnokkaan tekemään. Millaisia metsäkuoseja asuihinne löydätteekään?

Kerhokerran lopetus

Ensi kerralla pääset kerholaisten kanssa kokeemaan luonnon aivan läheltä. Vuorossa on paljasjalkailua metsämaastossa. Voit ohjeistaa kerholaisten valmistautumaan seuraavaan kerhokertaan miettimällä, millaisia metsämateriaaleja olette tänään kerhossa nähneet. Ne metsäkuosit, jotka pääsivät asuihinne tänään, ovat ensi viikolla kosketeltavissa aivan eri tavoin.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla. Kerholaiset saavat käyttää molempia peukkujaan ja näyttää peukuilla ylös, alas tai keskelle. Vastaukset voi perustella ja kertoa, oppiko jotain uutta.

Vaateleikki on monelle tuttu. Puetaan vaatteita itse, puetaan nukkeja, puetaan barbeja, puetaan legoukkoja – mutta miten käy vaateleikin, kun se lähtee metsään?

Metsässä jokainen saa kokeilla itselleen luonnon omia vaatekuoseja. Löytyykö kaarna kuosia, kivikuosia ja havuisia kuoseja?

Kokeile myös miltä pukeutumisleikki näyttää eri vuodenaikoina! Miltä asusi näyttää kesällä, syksyllä, talvella tai keväällä?

Metsäinen pukeutumisleikki

Tarvikkeet

Pahvipaloja, omakuva kasvoista, sakset, värikyniä ja tusseja

Tee näin

1. Liimaa pahvipalalle oma kasvokuvasi.
2. Piirrä kuvalle vartalo.
3. Leikkaa saksilla vartalon vaateosuus pois. Saatat tarvita tähän vaiheeseen apua.
4. Ota metsäinen omakuva mukaan metsään.
5. Kokeile miltä omakuva näyttää luonnossa. Millaisia luonnon vaatekuoseja löydätkään?

Pohdittavaksi

Pohdi kaverisi kanssa erilaisia valintojanne omakuvan kuosiksi.

Miksi valitsit omaan asuusi juuri tietyn metsäkuosin? Mitä valinta kertoo sinusta?

Lähellä luontoa

Luonto ei ole kaukana. Suomalainen asuu keskimäärin 700 metrin päässä metsästä. Metsä voi olla jollakin kotiovella ja toisella taas linja-automatkan päässä. Tärkeää on, että metsä on kaikkien saavutettavissa. Kuinka kaukana metsästä kerholaiset asuvat? Mikä on kerholaisen lähimetsä?

Metsäsalapoliisit kokevat luonnon aivan läheltä ja hieman kauempaa. Aivan läheltä luonnon voi kokea nappaamalla kengät pois jalasta ja astumalla sammalmättäälle paljain jaloin. Kauempaa luonnon voi kokea nostamalla katseen vaihtuvaan maisemaan. Metsäsalapoliiseille kokemukset tulevat tutuksi kerhon aikana. Lapsen havainto ja kokemus on tärkein. Miten kerholainen katsoo luontoa läheltä ja kaukaa? Voisiko luontokokemuksen lähettää kaverille kuvana tai viestinä?

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Paljain jaloin

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Monimuotoisuus pintoina ja tunnustellen

(Luonnon monimuotoisuus -teema)

Kerhon aloitus

Kerhokerta aloitetaan janaleikillä. Kysy kysymys ja kerholaiset asettuvat janalle vastauksensa mukaisesti. Valitse janalla kaksi pääteipistettä ja nimeä ne. Voit kysyä kysymyksiä kuten "Asutko kaukana metsästä?". Tässä vastausvaihtoehdot voivat olla kyllä ja ei, joten janan toinen ääripää on kyllä ja toinen ei. Ryhmän taitoja tuntiessasi voit kysyä myös "Kuinka kaukana metsästä asut?", jolloin toinen ääripää voi olla aivan lähellä ja toinen kaukana.

Pohtikaa kerhokerran alussa sitä, mitä lähimetsä on ja miten metsä määritellään. Onko metsä puistikko lähellä kotia vai kansallispuisto – vai voisiko se olla molempia?

Leikki johdattaa teemaan

Päivänsäde ja Peikkolapset -leikki. Yksi leikkijöistä on päivänsäde ja muut peikkolapsia. Päivänsäde on piilossa (pienenä kyykyssä) ja peikkolapset liikkuvat ympäriinsä. Kun päivänsäde alkaa nousta taivaalle (nousee seisomaan), menevät peikkolapset piiloon, koska päivänsäde häikäisee niiden silmiä. Kun päivänsäde lähtee taas auringon mukana laskemaan (menee kyykyyn), peikkolapset tulevat piiloistaan. Ne, jotka päivänsäde näkee ollessaan pystyssä, muuttuvat myös päivänsäteiksi.

Tehdään yhdessä

Tällä kerhokerralla kokeillaan luontoa jalkapohjien tuntoaistin kautta. Ennen tehtävää sinun kannattaa kysyä, haluaako jokainen kokeilla paljasjalkailua. Paikka tätä kokeilua varten on myös valittava sellaiseksi, että jokainen kokee olonsa turvallisiksi. Voitte aloittaa etsimällä paikan ja ottamalla ensiksi vain toisen jalan sukan pois jalasta – ja kokeilla varovaisesti miltä metsä tuntuu varpaissa. Entäpä kantapäissä ja koko jalkapohjassa? Jos paljasjalkailu tuntuu epämukavalta, voi myös kokeilla vaihtoehtoisesti kädellä eri metsämateriaaleja. Materiaaleja voi myös arvailla laittamalla silmät kiinni ja antamalla parin viedä käsi materiaalille.

Kerhokerran lopetus

Paljasjalkailu ja luonnon koskettaminen voi olla jännittävää, jopa rohkeaa. Kysy kerholaisilta, oliko jokin metsämateriaaleista aivan uusi kokemus?

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

TOP 4H

Tekemällä oppii parhaiten.

Kun kuljemme luonnossa ja ulkona meillä on yleensä jalassamme sukat ja kengät. Saatat tuntea kenkien läpi, että jonkin maa-alustan päällä kävely on kovempaa kuin toinen, mutta tunnetko miltä ne tuntuvat?

On aika astua metsään paljasjalkaillen. Uskallatko kulkea paljain jaloin erilaisilla maa-alustoilla? Miltä tuntuu sammal jalokjesi alla? Entäpä pitkospuupolku?

Paljain jaloin

Tarvikkeet

Paljaan jalat, tarkat silmät, erilaisia alustoja metsässä

Tee näin

1. Lähde luontoon.
2. Etsi sopiva paikka, jossa ei ole lasinsiruja tai muita ihmisen tuomaa, joka voi satuttaa jalkojasi.
3. Ota kengät ja sukat pois ja kokeile, miltä maa tuntuu jalkojesi alla.
4. Voit myös kokeilla, kuinka monta erilaista metsämateriaalia tunnistat sulkemalla silmäsi ja kokeilemalla materiaalia vain tuntoaistisi kautta.
5. Mikä on sinun oma suosikkisi maa-alustoista?

Pohdittavaksi

Metsä ja sen erilaiset maa-alustat sekä pinnat ovat erilaisia eri vuodenaikoina sekä erilaisilla säillä. Pohtikaa, kokeilisitteko tätä pakkasella. Entäpä sateisessa metsässä? Jutelkaa myös, tuntuivatko kaikki materiaalit kaikista teistä samanlaisilta vai koitteko ne eri tavoilla.

Metsärohkeuteni

Rohkeus auttaa Metsäsalapoliisia kokemaan uusia asioita ja toimimaan oikein pulmatilanteessa. Kaikille samat asiat eivät ole rohkeutta vaativia. Toiselle puron yli loikkaaminen vaatii rohkeutta, kun toiselle se on tavallista. Rohkeuttakin voi oppia. Muista rohkaista kaveria!

Valoisassa kangasmetsässä isojen mäntyjen välissä puikahdellen tuntuu hyvältä kulkea. Tällaisessa metsässä näkee pitkälle, on helppo kulkea ja aurinko pääsee lämmittämään kulkijaa. Miten hyvään oloon vaikuttaa, jos kulkee yksin tai ryhmässä, valoisaan aikaan tai pimeään aikaan, harvassa männikössä tai tiheässä kuusikossa?

Muistattehan, että metsä antaa rohkealle aivan uusia kokemuksia.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Rohkeutta metsässä

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Majan rakentaminen

(Metsäseikkailu -teema)

Kerhon aloitus

Muistele kerholaisten kanssa viime kerhokertaa. Jo viime kerralla opitte rohkeutta – metsärohkeutta – kun kokeilitte paljasjalkailua. Miltä se tuntui? Tällä kerhokerralla pääset kerholaisten kanssa miettimään, mitä rohkeus tarkoittaa metsässä. Voit esittää Metsäsalapoliiseille kysymyksiä siitä, mitä rohkeus on ja ei ole metsässä.

Kysyä voit myös siitä, tarvitaanko maalaisjärjestystä mukaan metsään – ja miten.

Leikki johdattaa teemaan

Vettä kengässä -leikissä leikkiin osallistuvat jaetaan kahteen yhtä suureen ryhmään. Toinen ryhmä kääntyy selin toiseen ryhmään, jotta ei näe toista ryhmää. Toisen ryhmän jäsenet valitsevat itselleen parin toisesta ryhmästä. Kun toinen ryhmä on valinnut parit, tulee toisesta ryhmästä jokainen vuorollaan heidän luo ja kysyy ”pääsenkö kanssasi metsäretkelle?”. Jos pari ei ole oikea, hän sanoo kysyjälle ”Vettä kengässä!”. Toisen tulee silloin hyppiä yhdellä jalalla pois takaisin ryhmänsä luo. Jos kysymyksen osoittaa oikealle henkilölle, vastataan ”kyllä”, jolloin hän saa jäädä leikistä pois, mutta hän ei saa paljastaa seuraaville tulijoille, kenen pari on. Jokainen yrittää, kunnes on löytänyt oman parinsa. Tämän jälkeen vaihdetaan ryhmien tehtäviä ja leikki jatkuu.

Tehdään yhdessä

Ennen rohkeiksi heittäytymistä kertaa kerholaisten kanssa ryhmän sekä metsän säännöt. Kerrataan, miten liikutaan, leikitään ja toimitaan metsässä turvallisesti. Miten otetaan toinen huomioon metsässä? Miten otetaan metsä huomioon metsässä? Tehkää yhdessä Rohkeutta metsässä -tehtävä.

Kerhokerran lopetus

Opimme tänään, kuinka olla metsässä rohkeita. Lopuksi voimme miettiä, voiko metsässä joskus olla liian rohkea – uhkarohkea. Mitä ei kannata tehdä metsässä? Mitä ei saa tehdä metsässä?

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

Metsä voi pelottaa meitä monin eri tavoin ja on hyvä oppia liikkumaan turvallisesti ja metsää kunnioittaen luonnossa. Metsässä voi myös olla monella tavalla rohkea, eikä ole oikeaa tai väärää tapaa olla rohkea.

Etsitään nyt yhdessä sinun metsärohkeutesi!

Rohkeutta metsässä

Tarvikkeet

Oma itsesi, seikkailumieltä

Tee näin

1. Mene metsään.
2. Mieti hetki, mitä on olla rohkea. Voit myös jutella siitä kaverin kanssa.
3. Etsi asia, jota et ole vielä metsässä kokeillut. Onko se mustikan kukan maistaminen? Onko se havunneulasen koskeminen? Onko se uuden metsäpolun kulkeminen tai puron yli loikkaaminen?
4. Kun olet löytänyt rohkeutesi, onnittele itseäsi. Voit vaikka taputtaa itseäsi olkapäälle. Olet nyt metsärohkea!
5. Voit opettaa kaverille oman metsärohkeutesi.

Pohdittavaksi

Miten voit kannustaa kaveria olemaan turvallisesti rohkea?

4. KERHO- KERTA

Pidä huolta

Metsä kertoo tarinaansa meille joka päivä. Metsä ei osaa puhua, mutta syystuulen suhina, lehtien kahina ja sateen ropina välittävät meille metsän kertomaa. Kuunnellaan sitä herkällä korvalla ja kerrotaan tarinaan tarvittaessa oma lukumme. Millainen osa metsän tarinaa Metsäsalapoliisi onkaan?

Oman kädenjäljen jättäminen metsään ei ole luonnossa kulkiessa tarpeen. Luonnossa voi kulkea aivan huomaamattomasti niin, että käyntiäsi ei voi jälkikäteen havaita. Tätä voidaan hyvin kuvata luonnon kunnioittamiseksi.

Nyt kuunnellaan tarkasti metsän kertomaa tarinaa. Tarinassa Metsäsalapoliisilla voi olla osansa vaikkapa metsässä retkeilijänä, metsänomistajana tai tarkkailijana. Mitä tarinassa tapahtuukaan ja miten sen voisi kertoa koskettavasti kaverille?

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Metsäinen satuhieronta

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Metsäsatu

(Metsäseikkailu-teema)

Kerhon aloitus

Kun sinua kosketaan tai kosket muita, siihen on aina pyydettävä lupa. Voitte keskustella miksi ja mitä tarkoittavat omat rajat. Myös luonto koskettaa ja luontoa voi koskea – millainen on luonnon kosketus?

Toista koskiessa pyydetään lupa koskea, mutta mitä on luonnossa lupa koskea – keneltä kysytään lupa? Pohtikaa aihetta.

Leikki johdattaa teemaan

Tyyntä ja myrskyä metsässä –leikissä muodostakaa yhdessä metsä, jossa vuoroin tuuli kulkee puiden ylimmillä oksilla rauhallisesti, vuoroin myrskyä raivokkaasti. Voitte olla esimerkiksi rivissä tai seisoa toisianne lähekkäin. Jokainen saa valita millainen puu, kasvi tai metsän olento on. Leikkijät voivat muodostaa vartalollaan valitsemansa asian. Tyynellä säällä liikkuvat vain korkeiden puiden oksat eli kädet ja ylävartalot – myrskyllä liikkuvat pienetkin kasvit ja olennot. Pysykää kuitenkin koko ajan yhtenä ryhmänä eli metsänä.

Muistiinpanoja

Tehdään yhdessä

Miettikää, millainen on paikka luonnossa, jossa voitte rauhoittua ja pysähtyä vain olemaan. Mitä silloin kuuluu? Mitä silloin näette? Etsikää yhdessä metsästä mielipaikka, jossa on hyvä olla. Jakautukaa pareihin – parittomassa lukumäärässä myös kerhonvetäjä voi osallistua jonkun kerholaisen pariin, jotta saadaan parillinen määrä osallistujia. Tehkää yhdessä Metsäinen satuhieronta -tehtävä.

Kerhokerran lopetus

Miltä tuntui rauhoittua luonnossa? Miettikää keinoja, joilla voitte rauhoittua yksin tai yhdessä.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

Satuhieronta on menetelmä, jossa piirretään toisen selkään satu, jota kerrotaan samanaikaisesti kuin hierotaan. Tämän satuhieronnan voi tehdä ennen metsään lähtöä, metsässä tai vaikka metsäretken jälkeen. Se onnistuu niin sateisella säällä sisällä kuin ulkona kaikkina vuodenaikoina!

Metsäinen satuhieronta

Satuhierontaan on aina kysyttävä hierottavalta lupa, sillä on noudatettava jokaisen omia rajoja. Satuhieronnasta saa myös kieltäytyä ja kuunnella sadun ilman kosketusta.

Tämän satuhieronnan tehtyänne voitte myös keksiä omia metsäaiheisia satujanne, jotka hierotte kaverin selkään.

Tarvikkeet

Hierottava kaveri, rauhallinen paikka

Tee näin

1. Kysy saako hieroa.
2. Piirrä satuhieronta kaverin selkään.
3. Kiitä kaveria hieronnasta.

Retkelle-satuhieronta

- Lähdetään retkelle (tee pieniä liikkeitä sormenpäilläsi ympäri yläselkää).
- Pakataan mukaan ripaus jännitystä (tee pieniä pyöriä liikkeitä sormillasi), paljon seikkailumieltä (tee suurempia pyöriä liikkeitä koko kämmenelläsi) ja hyvät eväät (piirrä selkään eväsrasia).
- Otetaan mukaan suurennuslasit ja hyvät kiikarit (piirrä suurennuslasi).
- Lähdetään matkaan yhdessä (tassuttele ympäri selkää sormillasi) ja kuljetaan eteenpäin (tassuttele selkää ylhäältä alas).
- Kierrellään, kaarrellaan (tee aaltoliikkeitä ympäri selkää), ihmetellään, mitä matkalla nähdään (liikuttele käsiäsi rauhallisesti selällä).
- Pysähdytään, kun nähdään jotain ihmeellistä (pysäytä käsien liike).
- Jotain erittäin kaunista (silittle rauhallisesti).
- Jotain taianomaista (tee pieniä tähtikuvioita).
- Silittelään sitä (silittle).
- Sitten päästetään se jatkamaan omaa matkaansa (tee pitkiä silittelyjä selän puolelta toiselle).
- Vilkutetaan sille vielä hyvästiksi (tee vilkutusliikkeitä käsilläsi).
- Maistellaan eväitä – ensin vähän, sitten enemmän (tee pieniä hentoja maistomiseleitä käsilläsi).
- Kellahdetaan sammalmättäälle ja ihmetellään pilviä (piirrä pilviä).
- Nähdään pyöreä pilvi (piirrä pyöreä muoto).
- Nähdään sydämenmuotoinen pilvi (piirrä sydämen muoto).
- Nähdään puun muotoinen pilvi (piirrä puu).
- Noustaan ylös rauhallisesti ja aloitetaan matka kohti kotia (tassuttele sormillasi selkää pitkin rauhallisesti).
- Rauhallisin askelin. Tuttua tietä (jatka tassuttelua).
- Suoraan äidin/isän/mummon syliin (halaa kaveria).

Pohdittavaksi

Miltä tuntui koskettaa toista ja hieroa toisen selkään satu? Miltä tuntui olla kosketettavana? Kuulostiko satu samalta, kun hieroit ja kun olit hierottavana?

5. KERHO- KERTA

Kavereita luonnossa

Metsästä ja luonnosta löytyy runsaasti kavereita. Pienet sienirihmastot ovat puiden hyviä kavereita. Ilman sienirihmastoja puut eivät selviäisi lainkaan. Liito-oravan puuystävä on vankkarunkoinen haapa. Liito-oravan on hyvä käpertyä vankan haavan rungossa sijaitsevaan turvalliseen pesäänsä. Luonnossa kaverit ovat välttämättömiä. Ilman ystäviä luonto ei voisi hyvin.

Kaverit ovat kerholaisille yhä tärkeämpiä. Metsäretkellä on kiva käydä yhdessä ystävän kanssa. Kaverit antavat metsäretkellä uusia ideoita, ajatuksia ja naurunremahduksia. Kaverin kanssa on kiva jakaa retken seikkailut ja kokemukset. Kenet Metsäsalapoliisi kutsuisi mukaan metsäretkelle?

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Puu on kaveri

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Symbioosissa

(Metsäntutkija-teema)

Kerhon aloitus

Puilla on omat verkostonsa, joilla ne pitävät yhteyttä toisiin – aivan kuten meilläkin. Kysele kerholaisilta, mitä muita yhtäläisyyksiä löydätte puiden ja ihmisten väliltä? Entä miten puut ja ihmiset eroavat toisistaan?

Leikki johdattaa teemaan

Puusokkoa leikitään pareittain. Toisen silmät sidotaan huivilla ja toinen kuljettaa hänet jonkin puun luo. Sokkona olevan annetaan tunnustella puun muotoa, kokoa ja pintaa sekä sen lehtiä tai neulasia. Sitten hänet tuodaan takaisin lähtöpisteeseen. Luvan saatuaan sokkona ollut saa ottaa huivin pois silmiltään ja lähteä etsimään puutansa. Puun löydyttyä puun laji tunnistetaan yhdessä. Sen jälkeen vaihdetaan osia. Vuodenajat tuovat kaivattua lisähaastetta leikkiin.

Tehdään yhdessä

Pohtikaa, millainen on hyvä kaveri. Mitä hyvä kaveri tekee? Voitte myös pohtia syvemmin kaveritaitoja. Miettikää myös, onko kaverin pakko olla ihminen. Voiko koira olla kaveri? Tai vaikkapa puu? Tehkää yhdessä Puu on kaveri -tehtävä.

Kerhokerran lopetus

Tällä kerhokerralla on saatu olla lähellä puita. Ensi kerralla ihmetellään pilviä taivaalla. Ensi kerran varten kerholaiset voivat suunnata katseen ylös taivaalle vaikkapa kerhosta kotiin kävellessä ja yrittää bongata mahdollisimman monia erilaisia pilvimuodostelmia.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

Muistiinpanoja

Metsä on täynnä puita, mutta kuka niistä on juuri sinun puukaverisi? Miettikää yhdessä, miten puulle voi olla hyvä kaveri. Mitä puulle saa tehdä? Miten puuta saa koskea? Mikä saa puun surulliseksi? Miten puuta lohdutetaan?

Etsi sinulle sopivin puukaveri ja anna puulle iso halaus. Voit myös seistä selkä puuta vasten, jos halaaminen ei tunnu sopivalta.

Puu on kaveri

Tarvikkeet

Metsä täynnä puita

Tee näin

1. Mene metsään.
2. Tutustu puihin, joita näet.
3. Silittle puiden pintoja. Miltä ne tuntuvat?
4. Katso niiden latvoja. Miltä ne näyttävät?
5. Etsi puu, joka on sinua vanhempi.
6. Etsi puu, jonka ympäri kätesi ylettävät.
7. Etsi juuri se puu, joka puhuttelee sinua eniten juuri nyt.
8. Kerro puukaverille yksi kiva asia, joka on tapahtunut juuri tänään.
9. Anna puukaverille halaus. Voit myös seistä selkä puuta vasten, jos halaaminen ei tunnu sopivalta.

Pohdittavaksi

Miltä tuntui koskea ja halata puuta? Millainen olo sinulla tulee puiden lähellä – rauhoittavatko ne sinua vai virkistävätkö ne sinua?

Pilvisellä tai poutasäällä

Säätä mittaavat ilman lämpötila, ilmankosteus, tuuli, pilvisuus ja sade. Sään näkee vilkaisulla puhelimen ruudulta, mutta katse ikkunasta ulos kertoo säästä enemmän kuin arvaatkaan. Opi tulkitsemaan säää siten, että osaat aina varautua metsässä olevaan keliin oikein.

Keli kertoo Metsäsalapoliisille metsässä olevista olosuhteista. Sadekelissä puiden juuret ovat liukkaita ja sammalpintaiset kalliot ovat vaarallisia kulkea. Hyvällä syksyisellä poutakelillä vaikeassakin maastossa on miellyttävämpi kulkea. Lasten kanssa kelistä on hyvä muistaa, että hyvä hetkellinen sää ei ole välttämättä hyvä keli.

Luontokin muuttuu sään mukana. Kesän taittuessa syksyyn kasvit valmistautuvat talvilepoon, lehtivihreä hajoaa ja kasvin lehtien muut väriaineet pääsevät näkyviin. Tiesitkö, että ruskan värikyyteen vaikuttaa sää sekä paikalliset olosuhteet? Kauniit syyssäät ja kylmät yöt saavat värit todella loistamaan. Sateiset päivät ja leudot yöt sen sijaan värjäävät lehdet rusehtaviksi ja kaunis ruska jää näkemättä.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Katse pilviin

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Vuosi Pertti Petäjänä

(Pertti Petäjä -teema)

Kerhon aloitus

Jutelkaa kerholaisten kanssa säänmukaisesta pukeutumisesta. Kuinka pukeudutaan erilaisilla säillä? Onko olemassa huonoa säätä vai onko vain erilaisia tapoja puhua säästä? Pukeutusteemaa voi avata kysymällä hassuja esimerkkejä esim. "Voiko sadesäällä mennä ulos bikinit päällä?", "Tarvitaanko aurinkoisella säällä kumisaappaita?" tai "Pitääkö pakkassäällä olla sandaalit?".

Leikki johdattaa teemaan

Sadepisara-leikissä jokainen leikkijä on vuorolleen meteorologi ja muut leikkijät ovat sadepisaroita.

Meteorologi kertoo, millainen sää on.

- Jos meteorologi sanoo, että on kaatosade – sadepisarat liikkuvat kuin sade kaatosateella.
- Jos meteorologi sanoo, että on tihkusade – sadepisarat liikkuvat hitaasti ja rauhallisesti hypähdellen.
- Jos meteorologi sanoo, että on pilvinen sää – sadepisarat pysähtyvät paikoilleen odotamaan.

Muistiinpanoja

- Jos meteorologi sanoo, että on poutasää – sadepisarat juoksevat piiloon.

Meteorologi saa vaihtaa säätä 5 kertaa ja sitten meteorologi vaihtaa työvuoroa – eli muuttuu sadepisaraksi ja uusi meteorologi tulee töihin.

Tehdään yhdessä

Miten luonto määritellään, eli mitä luonto on?

Monesti luontoa kuvataan vain metsänä, mutta luontoa ovat myös vedet, ilmasto, taivas ja maa – myös pellot. Säätilat kuuluvat oleellisesti luontoon. Tiedätkö tapoja ennustaa säätä? Kerro! Katse pilviin -tehtävässä tutkitaan yhdessä pilviä ja niiden eroja.

Kerhokerran lopetus

Keskustelkaa kerhokerran lopussa siitä, millaisella säällä tykkäätte liikkua luonnossa. Millaisella säällä ette lähtisi ulos?

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

TOP 4H

Tekemällä oppii parhaiten.

Näet varmasti usein taivaalla erilaisia pilviä, jotka leijailevat eteenpäin. Pysähdy ja tutki pilviä. Löydätkö pilvistä erilaisia muotoja? Kokeilepa katsoa, millaisia kuvioita pilvet muodostavat!

Katse pilviin

Keskustelkaa myös siitä, mitä pilvet kertovat säästä. Millaisia pilviä on tuulisella säällä? Entä aurinkoisella? Voitte esimerkiksi pitää pilvipäiväkirjaa ja kirjoittaa/piirtää havaintojanne pilvistä kerhokertojen välissä.

Voit esimerkiksi mennä makaamaan tai istumaan maahan ja ihmetellä pilviä tovin. Tämä on luonnon oma pilvielokuvateatteri, johon sinulla on aina pilvisellä säällä liput.

Tarvikkeet

Pilviä taivaalla, paperia, kyniä

Tee näin

1. Etsi hyvä kohta luonnossa, johon kellahtaa selällesi.
2. Katsele taivaalle ja katso, minkä muotoisia pilvet ovat.
3. Löydätkö pyöreän pilven?
4. Löydätkö auton muotoisen pilven?
5. Löydätkö lohikäärmeen muotoisen pilven?
6. Voit piirtää löytämäsi kuviot paperille.
7. Keskustelkaa, mitä muotoja pilvissä näitte. Näittekö samanlaisia muotoja?

Pohdittavaksi

Mitä pilvet kertovat säästä? Voiko pilvien avulla ennustaa säätä?

Metsä on paras leikkikenttä

Liikunta saa kehomme ja mieleemme voimaan hyvin. Liikunta vahvistaa sydäntä, keuhkoja, luita ja lihaksia. Liikkuminen auttaa sietämään paremmin kiirettä ja ilmaisemaan paremmin tunteita. Liikkuminen auttaa Metsäsalapoliisia myös muistamaan asioita paremmin ja keskittymään kerhossa.

Tiesitkö, että kerhoikäisten lasten tulisi liikkua 1–2 tuntia päivittäin? Vain kolmannes pienistä alakoululaisista liikkuu tarpeeksi. Tärkeää olisi liikkua joka päivä ja monipuolisesti liikuntamuotoja vaihdellen.

Luonnossa liikkuminen on mitä monipuolisinta! Ottakaa liikkuminen osaksi kutakin kerho-kertaa leikkien, kulkien ja kiireettömästi nauttien. Voitte halutessanne tehdä liikkumiseen viikkokalenterin, johon kukin kerholainen merkkää liikunnan viikon ajan. Tällä voitte seurata kerhonne liikkumista ja vahvistaa luonnon merkitystä yhtenä liikkumisympäristönä.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Metsäparkour

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Ninja

(Höyryt ulos -teema)

Kerhon aloitus

Luonnossa on monia tapoja liikkua. Olet varmasti kokeillut niistä monia – huomaamattasikin. Kerro kerholaisille lempitapasi liikkua luonnossa, pantomiimin keinoin. Anna heidän arvailla, mikä se on. Tästä innostuneena voit kertoa kaikista erilaisista tavoista liikkua luonnossa ja kysyä myös kerholaisten omia suosikkeja.

Leikki johdattaa teemaan

Leikitään eri rooleja metsäsirkuksesta. Jaa kullekin lapselle tehtävä sirkuksessa. Tehtäviä voidaan välillä vaihtaa.

Metsäjonglööri: Leiki jonglööriä. Heitä käpyä ilmaan ja yritä saada se kiinni. Voit myös yrittää samaa kahdella tai kolmella kävyllä.

Metsätirehtööri: Leiki tirehtööriä. Jokainen on vuorollaan tirehtööri, joka käskee eli näyttää liikkeen. Muut toistavat liikkeen perässä. Liike voi olla esimerkiksi pään rapsuttaminen, kättely tai niaaminen.

Metsätrapetsitaiteilija: Leiki trapetsitaiteilijaa ja tasapainottele kaatuneen puun päällä. Voit myös piirtää viivan mahan ja kävellä sitä pitkin.

Metsäeläintenkesyttäjät: Otetaan pari. Toinen on eläin ja toinen on eläintenkesyttäjät. Kesyttäjät keksii, mitä eläintä kesyttää sekä eläimelle liikkeitä. Esimerkiksi ”Seiso yhdellä jalalla”. Muut voivat arvata, mitä eläintä kesytetään.

Metsätaikuri: Leiki taikuria. Yksi kerrallaan taikuri piilottaa esineen – eli taikoo sen piiloon. Muut saavat etsiä sen. Taikuri antaa vinkkejä tarvittaessa.

Tehdään yhdessä

Metsään ei tarvitse rakentaa jumpparatoja tai kuntosaleja – eikä erityisiä parkouresteita. Metsä tarjoaa itsessään maaston monenlaisen liikuntaan materiaaleineen. Lähtekää yhdessä suunnittelemaan ja toteuttamaan metsäparkouria.

Kerhokerran lopetus

Tämän kerhokerran alussa näytit kerholaisille pantomiimin keinoin oman lempitapasi liikkua luonnossa. Nyt on kerholaisten vuoro näyttää omat lempitapansa ja antaa sinun ja muiden kerholaisten arvata mikä tapa liikkua on kyseessä. Ensi kerralla kerholaiset voivat ottaa oman matkapuhelimen tai kameran kerhoon mukaan kuvamuistojen tallettamista varten.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

TOP 4H

Tekemällä oppii parhaiten.

Metsässä voi liikkua monin tavoin. Voi hiipiä, voi juosta pitkin polkuja, voi kiipeillä puissa – mutta entäpä jos kokeilisitte tehdä metsään oman parkourradan ja käyttää monipuolisesti metsässä liikkumisen taitojanne!

Metsäparkour

Tarvikkeet

Monipuolinen metsäympäristö, köyttä, ratamerkkejä esim. nauhaa

Tee näin

1. Menkää metsään.
2. Rakentakaa yhdessä rata, jossa:
  - saa hyppiä kiveltä toiselle
  - saa kiipeillä
  - saa kulkea eteenpäin puiden väliin kiinnitetystä köydestä kiinni pitäen
  - saa juosta
  - saa liikkua monin eri tavoin
3. Kokeilkaa rataa!

Pohdittavaksi

Miettikää yhdessä, onko sellaisia liikuntamuotoja, joita ei voi harrastaa ulkona.

Metsäsuhteeni

Metsässä kulkiessa, kokiessa, tuntiessa ja oppiessa nappaa uusia asioita mukaansa. Näiden asioiden summaa sanotaan metsäsuhteeksi. Meillä kaikilla on jokin suhde metsään ja se muuttuu ajassa ja paikassa. Neljä viidestä suomalaisesta pitää metsää henkilökohtaisesti melko tai erittäin tärkeänä.

Metsäsuhde on osa laajempaa ympäristösuhdetta. Metsäsuhteessa metsä tunnistetaan erityisenä suomalaisille merkityksellisenä ympäristönä.

Kerholaisen metsäsuhde vahvistuu suomalaisessa metsässä tekemällä. Tekemällä oppimisen tehtävät ja laaja-alainen pohdinta omista kokemuksista luovat monialaisia näkökulmia metsään ja metsän käyttöön.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Kuvamuistoja luonnosta

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Luontokuvaaja-teeman tehtävät

Kerhon aloitus

Tätä kerhokertaa varten voit lämmitellä mieltimällä, kuka on rakentanut juuri sinun metsäsuhteesi. Kuka on vienyt sinua lapsena metsään? Oliko se isoisä, päiväkodin aikuinen, vanhempasi tai vaikkapa ystäväsi? Mitä olet oppinut heiltä metsästä ja luonnosta? Kerro näistä asioista kerholaisille ja kysy heiltä, onko heillä samanlaisia kokemuksia.

Leikki johdattaa teemaan

Luontokuvaaja-leikissä yksi kerholainen valitaan kerrallaan luontokuvaajaksi. Muut saavat vapaasti liikkua hetken kuvaajan lähistöllä, kunnes luontokuvaaja huutaa "SEIS!". Jokainen pysähtyy juuri sellaiseen asentoon, missä on. Luontokuvaaja kiertää kaikki leikkijät ja tarkastelee, millaisia luontokuvia on saanut aikaan. Hän voi myös kysyä "mitä tässä luontokuvassa tapahtuu?" ja leikkijä voi vastata. Katsottuaan kaikki kuvansa luontokuvaaja valitsee, kuka on seuraava luontokuvaaja.

Muistiinpanoja

Tehdään yhdessä

Kuvamuistoja luonnosta -tehtävässä luonto tallentuu kuvina mieliin ja puhelimen muistiin. Kerholaiset voivat käyttää omia, kotoa tuotuja laitteita kuvaamisessa.

Pieniä piirteitä luonnosta voi tallentaa mieliin luupin kautta tarkastellen. Jos kerhossa ei ole luuppeja käytettävissä, maahan pudonnut lehti auttaa tarkastelemaan luonnon pieniä piirteitä. Nappaa lehti maasta, tee lehden keskelle pieni reikä ja lehtiluuppisi yksityiskohtien huomaamiseen on valmis.

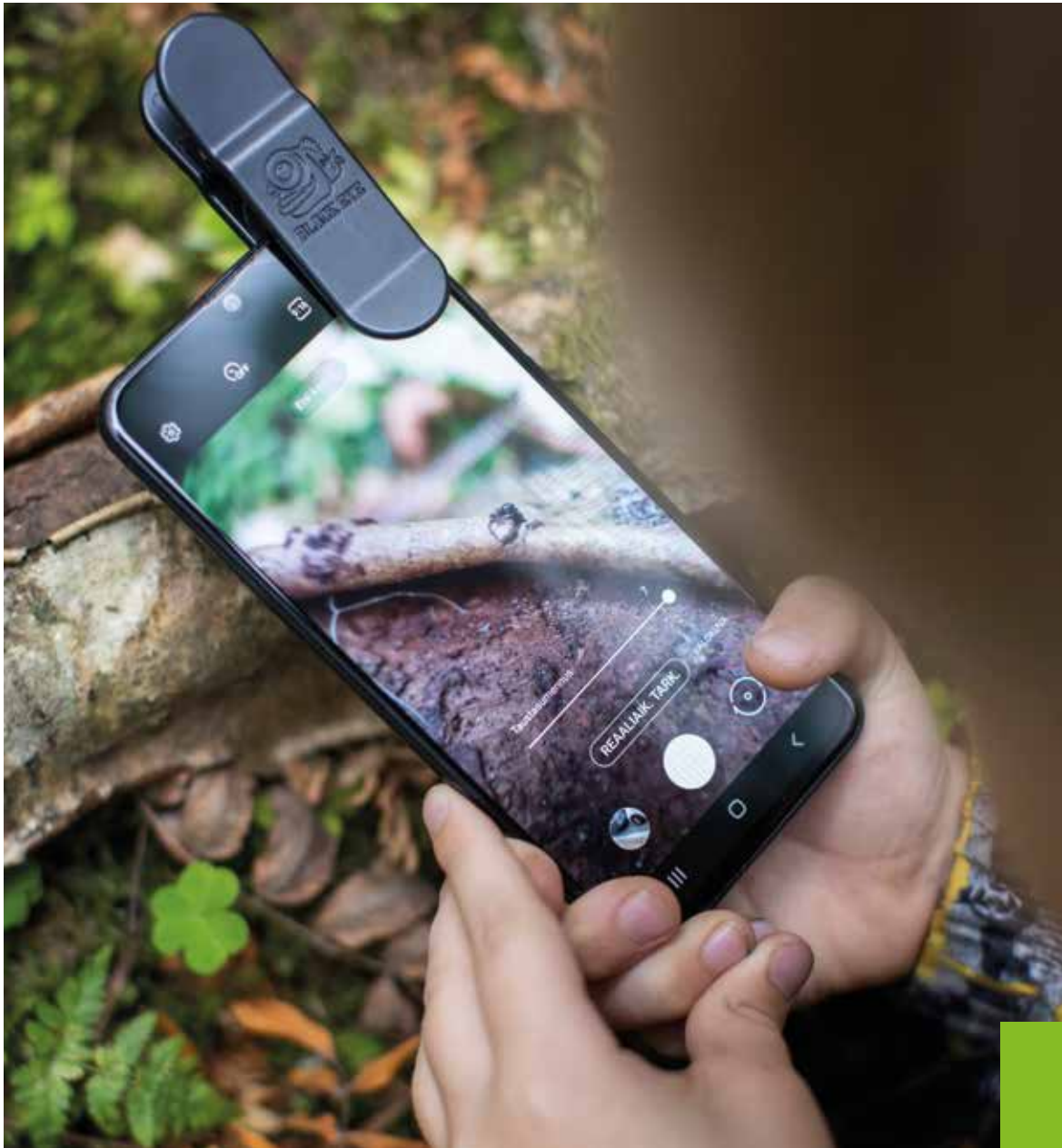
Kerhokerran lopetus

Tämä kerhokerta pyöri luonnosta syntyvien muistojen ympärillä. Luontomuistot ovat osa hyvinvointiamme. Niiden avulla jaksamme ja stressaavinakin aikoina luonto piristää ja antaa voimaa. Anna kerholaisille mahdollisuus jakaa omia muistojaan luonnosta. Pyydä kerholaisia kysymään kotona, mitä hyvinvointi tarkoittaa juuri heidän perheessään.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

TOP 4H

Tekemällä oppii parhaiten.

Luonnon ihmeet tallentuvat verkkokalvoillemme ja mieliimme, mutta luontokuvia on mukava katsella myös silloin, kun luontoon ei pääsekään. On tutkittu, että myös luontokuvien katselemisella on positiivisia terveysvaikutuksia. 15 minuuttia luontokuvien katselua kohentaa mielialaa, vähentää stressiä ja parantaa keskittymiskykyä jo huomattavasti!

Kuvamuistoja luonnosta

Ota siis kamera, tablettitietokone tai kännykkä ja ikuista luonto myös muistikortillesi, jotta voit ihailla luontoa myöhemminkin.

Vinkki! Luupin läpi ihmetellen näkee luonnon ihmeet aivan uudella tavalla. Kokeile ottaa valokuvia kännykän kameralla luupin läpi tai kokeile makrolinssiä, jonka voi kiinnittää kännykän kamerasuojan päälle. Voit ihailla näin luonnon yksityiskohtia myös yhdessä muiden kanssa.

Tarvikkeet

Tarkka katse, kamera/tablettitietokone/kännykkä

Tee näin

1. Mene metsään.
2. Etsi asioita, jotka haluat muistaa.
3. Kuvaa asioita, jotka haluat muidenkin näkevän luonnosta.
4. Katso luontokuvia jälkepäin.
5. Voit myös jakaa muille ottamiasi luontokuvia ja tuottaa näin positiivisia terveysvaikutuksia muillekin!

Pohdittavaksi

Löysitkö luonnosta jotain sellaista, mitä et odottanut löytäväsi? Mikä on sinun mielestäsi kaunista luonnossa?

Kiitos luonnolle

Aktiivinen lähiluonnossa liikkuva Metsäsalapoliisi nauttii luonnon terveyshyödyistä. Suurin terveyshyöty saadaan, kun luonnossa voi vierailla usein omilla mielipaikoilla. Täten lähiluonto on erityisen tärkeä osa jokapäiväistä elämää. Oletteko yhdessä huomanneet luonnon terveysvaikutukset kerhon aikana?

Ota luonnon terveysvaikutukset käyttöön:

- istahda hetkeksi kannolle, se laskee verenpainetta
- luonnossa rentoudut ja palaudut hyvin koulussa istutuista tunteista
- luonto piristää mieltä ja auttaa unohtamaan murheet
- liikkuminen luonnossa houkuttelee säännölliseen liikuntaan
- luonnon näkeminen tai kuuleminen kohentaa mieltä
- luonnossa suhtaudut itseesi ja muihin positiivisemmin
- luonnossa kerhoryhmän lasten välinen kanssakäynti helpottuu

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Kiitollisuusarrejahti

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Luontobingo

(Ympäristötaitetta-teema)

Kerhon aloitus

Aloita tämä kerhokerta miettimällä kerholaisten kanssa, mitä kiitollisuus on. Kiitollisuus voi olla vaikea termi, joten voitte pohtia sitä, mistä juuri sinä voisit sanoa tänään kiitos ja kenelle. Se voi olla aivan pieni ja arkinenkin asia.

Leikki johdattaa teemaan

Metsän aarre -leikin aluksi muodostetaan parit tai kolmen leikkijän ryhmät riippuen leikkijöiden määrästä. Toinen parista sulkee silmänsä ja toinen kuljettaa toista ohjaten ja kädestä pitäen metsässä kohti metsän aarretta. Metsän aarre voi olla pieni tai iso asia, jonka haluaa ystävälleen näyttää. Se voi olla sammalta kiven päällä tai vaikkapa hassunmallinen kääpä. Kun saavutaan aarteelle, näytetään aarre ystävälle ja toinen saa näyttää oman aarteensa toiselle parista samalla tavalla sokkona kuljettaen.

Tehdään yhdessä

Me suomalaiset saamme olla kiitollisia monipuolisesta ja kauniista luonnostamme, jota on paljon. Mennään tänään metsään ja etsitään konkreettisia asioita luonnosta, joilla voimme näyttää, että luonnosta on syytä olla kiitollinen. Tehkää yhdessä Kiitollisuusarrejahti-tehtävä.

Kerhokerran lopetus

Kerholaisten kanssa lähdetään ensi kerralla lähiluontoon retkellä. Valitkaa yhdessä erityinen paikka, jossa haluatte vielä vierailla yhdessä. Sopikaa yhdessä viimeisen kerhokerran toteutuksesta esim. pienet eväät, parhaat kerhomuistot ja iloisimmat leikit.

Kysy lopuksi kerholaisilta palaute fiilispeukuilla.

Muistiinpanoja

Metsä tarjoaa meille monenlaisia aarteita, joita voimme löytää käyttämällä aistejamme ja olemalla luonnossa. Jokainen löytää juuri sellaisia aarteita, joita on valmis löytämään. Toiselle suuri aarre on metsämaisema ja toiselle iso mustikkapensas. Jokainen aarre on arvokas.

Lähdetään tänään retkelle metsästä-
mään aarretta nimeltä kiitollisuus.

Kiitollisuusaarrejahti

Tarvikkeet

Oma itsesi, metsä

Tee näin

1. Lähde metsään.
2. Etsi jotain, joka saa sinut hymyilemään.
3. Etsi jotain, jolla saat toisen hymyilemään.
4. Etsi asia, joka tuoksuu hyvältä.
5. Etsi kaunis asia.
6. Etsi jokin lempiväreistäsi.
7. Etsi jotain, josta olet luonnolle kiitollinen.
8. Etsi jotain, jonka voisit antaa toiselle lahjaksi.
9. Etsi jotain sinulle hyödyllistä.
10. Ja kas, olet löytänyt 8 kiitollisuusaarretta!

Pohdittavaksi

Kenelle sinä erityisesti haluaisit jakaa nämä kiitollisuusaarteet?

10. KERHO-
KERTA

Metsäretkellä lähiluonnossa

Metsäsalapoliisit-kerhossa lapset ovat retkeilleet luonnossa tutustuen suomalaisen metsän luomaan hyvinvointiin meille kaikille. Metsäluonnosta on nautittu retkeillen, tuntien, oppien ja ymmärtäen yhä paremmin suomalaista metsänkäyttöä meidän itsemme, luonnon ja yhteiskunnan näkökulmista.

Metsäsalapoliisit-kerhossa lapset ovat saaneet uusia kokemuksia metsästä ja luonnosta. Nämä pienet ja isot koetut asiasta rakentavat kunkin lapsen omaa metsäsuhdetta. Nyt tiedetään, että suomalainen metsä on osa meitä kaikkia.

Kerhokerralle sopivat TOP-tehtävät

Keppikaveri

(Metsäsalapoliisit seikkailevat luonnossa -teema)

Hyvinvointikartta – hyvinvointi

(Neljä hoota ja hyviä tekoja -teema)

Kerhon aloitus

On viimeisen kerhokerran aika. Mieti, mitä olet itse oppinut. Käykää kerhokerran alussa läpi onnistumisianne näiden kerhokertojen aikana. Kehu jokaista kerholaista ja mainitse heidät nimeltä.

Leikki johdattaa nauttimaan metsästä

Leikitään kerhon aikana opittu leikki, kuten Tervetuloa metsään, Tyyntä ja myrskyä metsässä tai Metsän aarre. Varaa iloiselle leikille viimeiselle kerhokerralle riittävästi aikaa.

Tehdään yhdessä

Tällä kerhokerralla lähdetään metsäretkelle ja nautitaan luonnosta. Keppikaverit rikastuttavat viimeistä kerhokertaa. Pakkaa reppuusi siis pienten eväiden lisäksi keppikaverien tekemisessä tarvittavat tarvikkeet.

On hyvä käydä läpi mitä luonnosta saa askarteluunsa ottaa ja mitä ei – jäkälää ja sammalta ei saa ottaa luonnosta ilman maanomistajan lupaa. Käydään läpi siis jokamiehenoikeuksia ja -velvollisuuksia

Lopuksi annetaan palautetta

Kun metsäretki alkaa olla loppuillaan, on palautteen aika. Pohtikaa yhdessä, mikä on onnistunut hyvin ja mitä on opittu.

Metsäsalapoliisit ovat nyt valmiita hyppäämään uuteen Metsäsalapoliisit-teemaan!

Muistiinpanoja

TOP 4H

Tekemällä oppii parhaiten.

Metsäsalapoliisi tarvitsee iloisen apulaisen ja retkikaverin. Kaveri voi löytyä pihapolun varrelta, koulumatkalta tai vaikka metsäretken eväspaikalta. Koskaan ei tiedä, mistä uusi kaveri löytyykään.

On aika tehdä omat keppikaverit!

Keppikaveri

Tarvikkeet

Hauska luonnosta löytyvä keppi, luonnosta löytyviä materiaaleja, narua, sakset, tussi

Tee näin

1. Etsi luonnosta keppi, joka puhuttelee sinua.
2. Piirrä kaverille kasvot. Voit hahmotella kaverille lisäksi hiukset, vaatteet ja asusteen hyödyntäen läheltä löytyviä luonnon materiaaleja.
3. Nimeä kaverisi ja keksi kaverille pieni tarina. Miksi juuri tämä keppi on hyvä kaveri?
4. Voit jakaa keppikaverin tarinan ystäväsi kanssa tai esitellä keppikaverisi kerhokavereillesi.

Pohdittavaksi

Miksi valitsit juuri tämän kepin kaveriksi? Mikä innostaa sinua tämän keppikaverisi tarinassa?

4H on olemassa lapsia ja nuoria varten. Teemme työtä, jotta jokainen suomalainen lapsi tai nuori löytää omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa, saa onnistumisen kokemuksia ja mahdollisuuden kasvaa täyteen potentiaaliinsa: kestävään elämäntapaan, aktiiviseen työhön ja yrittäjyyteen.

Jokainen lapsi ja nuori on arvokas.

4H

Suomen 4H-liitto

Karjalankatu 2 A, 00520 Helsinki

4HSuomi

4HSuomi

4HSuomi

4HSuomi